

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**Українська словесність у полікультурно-освітньому
просторі сьогодення**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

23-24 вересня 2021 року

Одеса – 2021

Г69

Друк за ухвалою вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 3 від 18 жовтня 2021 року)

Редакційна колегія:

Копусь О.А., перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи

Кон О. О., декан історико-філологічного факультету;

Кучерява О. А., завідувач кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін;

Прокопенко Л. І., доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін;

Босак Н. Ф., доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін;

Горіна Ж. Д., доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін (*відповідальний редактор*)

Євтушина Т. О., доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін (*відповідальний секретар*)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Мельник С. М. – к.філол.н., доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Державного університету «Одеська політехніка»

Караман С. О. – д.пед.н., професор кафедри української мови Інституту філології Київського університету Бориса Грінченка

Г69 Українська словесність у полікультурно-освітньому просторі сьогодення [Електронний ресурс] : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції /відп. ред. Ж.Д.Горіна]. Одеса: ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2021. 184 с.

За зміст тез наукових доповідей, достовірність цитувань та оригінальність викладення матеріалу відповідальність несуть автори

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2021
©кафедра української філології і методики навчання фахових дисциплін
©Автори статей, 2021

спілкування, що свідчить про наявність мовної, комунікативної та лінгвокультурологічної компетентностей.

Висновки: єдиної, універсальної моделі мовної особистості, що враховувала б здобутки дослідження різних аспектів феномена «мовна особистість» поки не існує, натомість науковці в теоретичних моделях намагаються якнайповніше відобразити такі компоненти мовної особистості, як стан розвитку мови (структурно-мовна складність тексту), інтелекту (глибина та точність відображення дійсності), ставлення до дійсності (адекватна цільова спрямованість), для чого застосовують сукупність соціальних, фізичних, психологічних, емоційних, прагматичних, культурних та інших параметрів.

Перспективи дослідження. У теорії мовної особистості в останні десятиліття активно розробляються поняття «мовленнєва особистість», «комунікативна особистість». Структурно-компонентний та функційний аналіз цих понять допоможе отримати нове знання про сутність феномена «мовна особистість».

Література

1. Біляєв О., Скуратівський Л., Симоненкова Л., Шелехова Г. Концепція навчання державної мови в школах України. Дивослово. 1996. № 1. С. 16.
2. Богуш А.М. Розвиток мовленнєвої особистості дитини в полікультурному середовищі: теоретичний аспект. <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4164/1/Bogush.pdf>
3. Голобородько Є. П. Концептуальні засади формування мовної особистості на сучасному етапі. https://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp2/filosofia/goloborodko.pdf
4. Дружененко Р. С. Етнопедагогічні засади формування мовленнєвих умінь і навичок учнів основної школи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Херсон, 2005. 18 с.
5. Єрмоленко С. Формування української мовної особистості. Українознавство. 2010. №1. С. 120–123.
6. Єрмоленко С., Мацько Л. Навчально-виховна концепція вивчення української (державної) мови. Дивослово. 1994. №7. С. 28-31.
7. Національно-мовна особистість як об'єкт наукового дослідження. <http://194.44.152.155/elib/local/1118.pdf>
8. Санченко Є.М. Елітарна мовна особистість: від діалектних витоків до літературної мови: дис.канд.філол.наук: 10.02.01. «Українська мова». Луганськ., 2009. 185с.
9. Скуратівський Л. Концепція мовної освіти 12-річної школи (українська мова). УМЛШ. 2002. №2. С. 4 -10.
10. Словник-довідник з української лінгводидактики: навчальний посібник / за ред. М.Пентиліук. К.: Ленвіт, 2003. 149 с.
11. Формування культуромовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти: монографія / за заг. ред. О. Семенов. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 212 с.

УДК 911.2 : 551.4

Тетяна Крупеньова, Марина Мороко

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

КОГНІТИВНІ СКЛАДНИКИ ТОПОНІМІВ В УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ДУМАХ

У статті проаналізовано асоціативне поле топонімів у свідомості носіїв української мови, визначено особливостей їх функціонування в українських народних думах та з'ясовано їх художньо-естетичну скерованість. Доведено, що топоніми у свідомості наших пращурів та

сучасників мають частково споріднене значення, що свідчить про те, що образне осмислення нашими предками реальної конкретики природного довкілля, життя і героїки органічно увійшло в лінгвоментальність їхніх нащадків.

Ключові слова: ономастика, топонім, народні думи, асоціативне поле.

The article analyzes the associative field of toponyms in the minds of Ukrainian speakers, identifies the peculiarities of their functioning in Ukrainian folk dumas and clarifies their artistic and aesthetic orientation. It is proved that toponyms in the minds of our ancestors and contemporaries have a partially related meaning, which indicates that the figurative understanding of our ancestors of the natural environment's real specifics, life and heroism became an integral part of the linguimentality of their descendants.

Key words: onomastics, toponym, folk dumas, associative field.

Постановка проблеми. Думи завжди відображали дійсність, важливі суспільні події, героїчні вчинки, що здійснювались в ім'я народу і тому саме в цьому жанрі зосереджена найбільш достовірна інформація про долю України. Важливе місце і значення мають топоніми, вжиті в контексті народних дум. Цей шар лексики важливий тому, що він конкретно відбиває суспільно-історичні події, а також безпосередньо віддзеркалює образне осмислення народом реальної конкретики природного довкілля. Великі цикли в епічному доробку складають думи про боротьбу проти турецько-татарських та польсько-шляхетських загарбників. Помітне місце серед творів героїчного епосу належить і думам, що відображають історію України ХХ століття (починаючи з революційних подій 1905-го року). Присвячені ці твори здебільшого конкретним історичним подіям та особам. Опис реальних подій неможливий без вказівки на місце події, зображення місцевості, цим і пояснюється частотне вживання у текстах дум топонімів, виконують адресну функцію. Дослідження такого роду топонімів дає нам змогу встановити, які події і якого саме періоду описуються в думах. Крім того, тексти народних дум містять чимало онімів, які до свого лексикографічно закріпленого значення прирощують інші сили, що імпліцитно містять ставлення людей до світу, довкілля, тобто набувають для них певного когнітивного смислу. У зв'язку з цим, **актуальність** нашої розвідки зумовлена увагою до проблем історичної правди в усній народній творчості в умовах нових підходів до реалій життя та прагненням зрозуміти лінгвоментальність наших пращурів, їх світобачення та світовідчуття, що вплинуло на менталітет наших сучасників.

Варто зазначити, що багато вчених, зокрема О.Суперанська, В.Никонов, А.Білецький, Ю.Карпенко, Н.Подольська, Л.Калакуцька, О.Реформатський досліджували топоніми як одиницю класу онімів. Але переважна більшість ґрунтовних праць з топоніміки – це дослідження топонімів певної місцевості чи регіону (зокрема багато робіт присвячено топоніміці Волині, Буковини, Поділля, Полісся тощо). Значна частина праць вчених – це дослідження одного певного топоніма в різних аспектах. Саме тому **предметом** нашого дослідження було обрано топоніми в народних думах. **Об'єктом** дослідження є українська народно-пісенна творчість, а саме народні думи.

Метою статті є з'ясування асоціативного поля топонімів у свідомості носіїв української мови (зіставивши фольклорні тексти та матеріали асоціативного експерименту), визначення особливостей їх функціонування в українських народних думках, з'ясування їх художньо-естетичної скерованості. Методика дослідження підпорядкована основним завданням і має комплексний характер. Методами, що використовуються у нашому дослідженні є описовий, метод кількісного підрахунку, елементи методу компонентного аналізу та метод польового дослідження (анкетування).

Виклад основного матеріалу. У 70-х роках ХХ століття відбулось становлення порівняно нової сфери теорії мови – когнітивної лінгвістики, покликання якої – пошук відповіді на вічну проблему зв'язку мови і мислення. Ми поділяємо думку Л.Родніної, яка вважає, що «мова справляє певний вплив на мислення і пізнавальну діяльність людини. По-перше, вона забезпечує можливість специфічно людського, узагальненого, абстрактного мислення і пізнання світу. По-друге, мова фіксує результати попередніх етапів пізнання дійсності, які справляють вплив на наступні етапи пізнавальної діяльності. У цьому виявляється активна роль мови у пізнанні» [6, с. 25]. Отже, мова дозволила одній людині передати іншій свій досвід і розуміння навколишнього світу.

Кожна природна мова по-своєму членує світ, тобто має специфічний спосіб його концептуалізації. Мовне суспільство загалом (як і кожний його член зокрема) має організувати зміст свого висловлювання у відповідності до особливої моделі світобачення. Найдавніші уявлення про світ зафіксовані у фольклорі, який опосередковано відбиває елементи повсякденного досвіду народного буття та героїки. Звісно, відбиває не всі елементи, не увесь світ, а лише ті його складники, які вважаються найбільш вагомими з боку концептуального уявлення певної мовної сутності. Дуже важливо з'ясувати когнітивну систему онімів, адже це синтагматичний потенціал лексеми. М.Кочерган наголошує на тому, що семантика слова залежить від контексту і вважає, що «свою конкретну реалізацію семантика слова одержує в контексті, де одні значення нейтралізуються, а інші – актуалізуються» [4, с. 14]. Принагідно зазначимо, що на розвиток значення слова впливають також зовнішні умови життя мови, тобто під час аналізу семантики слова ми звертаємось не лише до мовних, а й до позамовних (екстралінгвальних) факторів. Погляд на власну назву з позамовних позицій веде до встановлення широкої семантики онімів. У зв'язку з цим, Ю.Карпенко вважає, що семантизувати назву, не виходячи за межі мови в екстралінгвальні сфери, не завжди можливо [3, с. 4-5]. Отже, життя слова, тобто семантичні процеси, що в ньому відбуваються, його смисловий потенціал, взаємовплив слів, навіть розвиток їх значень неможливо пізнати, якщо ми будемо розглядати слово в ізольованому стані, тобто у відриві від мови та позамовних факторів, які для власної назви (а, отже, і для топонімів) означають набагато більше, ніж для загальної.

У нашій розвідці головним засобом семантизації топоніма є його контекстуальне оточення, у даному випадку – тексти дум. Без контексту топонім

не мав би жодних додаткових конотацій, окрім локалізації дії. Лексичне оточення здатне актуалізувати різноманітні потенційні семи, що є у топоніма, підсилити його експресивність, емоційну виразність. Контекст активізує певну образну інформацію онімів, оскільки ці лексеми у текстах дум викликають певну семантичну низку зв'язків та асоціацій, що мають вибіркового характеру. Крім номінативної функції в контексті дум, назви річок виконують і когнітивну, зокрема часто набувають смислу рятівної сили, порятунку. Наприклад, у думі «Втеча з турецької неволі» [1, с. 61-62] зображується втеча козаків під керівництвом Івана Корсуна і для того, щоб втекти з полону, козакам треба перепливти Дунай, що їм і вдається зробити. І коли турки намагаються наздогнати втікачів, то отаман Корсун говорить : *«Переплив я Дунай-ріку, –/ Відидурався ворога довіку»* [1, с. 61]. Тобто, у цій думі гідронім *Дунай* є символом порятунку козаків. Також в епічному доробку оніми – назви рік прирощують до свого звичайного значення сему «загибель», «смерть» для турків, ляхів. У такому значенні вживається гідронім *Буг* у думі «Іван Богун» [1, с. 231-232], де зустрічаємо такі рядки про вчинки Богуна : *«Силу він ляхів, турків стріляв,/ І шабельками рубав,/ На аркан забирав,/ В річку Буг їх утопляв»* [1, 231]. Онім *Вісла* у думі «Про Білоцерківщину» [1, с. 228-231] також виступає символом загибелі ляхів : *«От тоді-то ляхам бог погодив,/ На Віслі-річці лід обломив»* [1, с. 231].

Але є поодинокі випадки, коли ріки і для козаків набувають смислу загибелі, смерті. Зокрема в думі «Три самарські брати» [1, с. 136-139], до лексикографічного значення гідроніма *Самарка* додається складник «смерть» трьох братів-козаків, які втікають з турецької неволі до рідного краю : *«Стали козаки в чистім полі помирати,/ Стали свої голови козацькї в річці Самарці покладати...»* [1, с. 139]. З таким же значенням зустрічається і онім *Дунай* у думі «Іван Богуславець» [1, 70-73]. Один з козаків звертається до своїх товаришів з проханням: *«Ой озьміте мене під пишні боки, / Да вкиньте мене в Дунай глибокий, / Да гей же, глибокий...»* [1, с. 73].

В епос народ вкладає своє розуміння життя, у ньому розкриваються філософські погляди на суспільні явища і взаємини між людьми, тобто зміст епічного твору відбиває світобачення людини, зокрема українця. Світобачення людини тісно пов'язане з ментальністю нації. Ментальність – це спільне психологічне оснащення представників певної культури, що дає змогу хаотичний потік різноманітних вражень інтегрувати свідомістю у певне світобачення. Воно й визначає поведінку людини, соціальної групи, суспільства. Емоційно-почуттєвий характер української душі, її «кордоцентричність» спричиняють до певної своєрідності світосприймальних настанов. Професор О.Кульчицький визначає чинники, що вплинули на формування української душі, обумовили певні «конфігурації» психічних властивостей українця. Такими, на думку вченого, є расовий, соціопсихічний, географічний, історичний, культуроморфічний та глибиннопсихічний чинники [5, с. 709]. Так, якщо говорити про соціопсихічний чинник, то найбільше вплинула на формування української психіки недостатня диференціація суспільної структури з інколи майже виключною перевагою в ній

(до недавніх часів) селянського класу, а почасти також історичними обставинами спричинене виключне значення малих груп у соціальному житті українця. Виключна перевага селянського класу в деякі періоди української історії визначала рід і обсяг людських взаємин і таким чином оформлювала психіку. Селянський побут далеко більшою мірою узалежнював людину від природи, ніж від іншої людини. При цьому О.Кульчицький слушно акцентує увагу на геопсихічному факторові становлення людської психіки. Справді, родючість землі, чарівна м'якість краєвиду не сприяють розвиткові активно-агресивних настанов на боротьбу з природою за перетворення навколишнього світу, а навпаки, викликають такі людські реакції, як почуття довірливості, релігійної вдячності [5, с. 71]. На нашу думку, це призвело до того, що наші пращури сприймали своє життя невіддільно від життя природи та природних стихій (зокрема води). Так, у думі «Пирятинський попович Олексій» [1, с. 122-125] герой твору відчуває, що Бог та природні стихії карають всіх козаків через нього, бо він має великий гріх на душі, і тому він звертається до побратимів з проханням : *«Добре, ви, братці, дбайте,/ Із мого тугого лука шовковую тятиву ізнімайте,/ Назад мені руки козацькі зав'яжіте,/ До шиї тяжкий камінь прив'яжіте,/ Чорним оксамитом мені очі зав'яжіте,/ Та в Чорне море упустіте:/ Нехай я буду в Чорнім морі потопати,/ За собою війська козацького не занпащати»* [1, с. 124]. У даному випадку гідронім Чорне море природує до свого звичайного, лексикографічно закріпленого значення сему «загибель», «смерть» козака.

У такому ж значенні онім Чорне море вживається в думі «Смерть Корецького» [1, с. 48-49], де описується як турки схопили в полон запорізького козака Дмитра Корецького, знаходимо вказівку на те, як «турський царевич» наказує своїм слугам покарати Дмитра : *«Озьміте його на море Чорноє,/ Скиньте його на гак високий»* [1, с. 49]. А ось в епічному творі «Самійло Кішка» [1, с. 78-90] Чорне море є символом загибелі турків-яничар, а не козаків. Самійло Кішка хоче звільнити своїх побратимів з турецької неволі і звертається до козаків із словами : *«Ви, козаки-молодці, добре, братіє, майте,/ Од города Козлова забігайте,/ Турків-яничар рубайте,/ Котрих живцем у Чорне море бросайте!»* [1, с. 85]. Козаки під його керівництвом нападають на сонних турків і розправляються з ними : *«Тоді козаки до города Козлова забігали,/ Турків-яничар упень рубали,/ Котрих живцем у Чорнеє море бросали,/ А Кішка Самійло Алкана-пашу із ліжка взяв,/ На три часті розтяв у Чорнеє море побросав...»* [1, с. 85].

Семантико-асоціативна трансформація гідроніма Чорне море спричиняє появу семи «кара за гріхи». Для функціонування розширеного символічного значення оніма фоном виступає контекст думи «Пирятинський попович Олексій» [1, с. 122-125] : *«Із чистого поля буєн вітер повіваєт,/ На Чорнім морі супротивну валечну хвилю ізриваєт,/ Скоро супротивну валечну хвилю сорвало,/ Козацькеє судно на три часті розбивало,/ Первую часть одбило,/ В дунайське гирло забило,/ А другу часть одбило,/ В Арапську землю заносило,/ Третюю часть серед Чорного моря потопило»* [1, с. 122-123].

Бог і Чорне море може карати, а може й милувати. Отже, відбувається розширення семантики оніма : Чорне море набуває смислу «помилування» козаків в думі «Буря на Чорному морі» [1, с. 132-134] : *«То як стали словами промовляти,/ Отцеві і матчину молитву споминати,— / Став господь милосердний їм помагати,/ Стало Чорне море утихати : / То так-то утихло,/ Ніби не гуляло»* [1, с. 133]. До свого звичайного значення гідронім *Чорне море* в контексті думи «Втеча невольників з каторги» [1, с. 62] прирощує сему «допомога», тобто море допомагає козакам звільнитись з неволі: *«На Чорному морі/ Схватилася сильная хвиля,/ Вона ту турецьку/ Бусурменську/ Темницю розбила/ І тоді безщасники-невольники/ Із тої темниці повтікали»* [1, с. 62].

Лексичне значення оніма *Чорне море* в контексті дум «Невільники» [1, 52] та «Плач невольника» [1, с. 58-60] розширюється за рахунок сем «розлука» чи «неволя». Наприклад, у думі «Невільники» [1, с. 52], зображуючи важку долю козаків, які потрапили в турецький полон, автор пише : *«Що на Чорному морі,/ Потреби царській, / Громади козацькій, / Там много війська посаджено,/ У три ряди бідних, безщасних невольників посаджено...»* [1,с. 52]. Такого ж значення набуває цей гідронім і в думі «Плач невольника» [1, с. 58-60], де зустрічаємо такі рядки : *«Тільки бідному невольнику на світі не вільно:/ Що біднії невольники у неволі просувають, / Празника різдва чи то великодня не знають, / Усі на Чорному морі у каторзі проклятій пробувають»* [1, с. 60]. Отже, онім *Чорне море* в контексті українських народних дум утворює один асоціативний ряд з лексемами : *допомога, розлука, неволя, кара за гріхи, загибель, смерть (щодо козаків) та смерть, загибель турків, поляків.*

Розширити значущість топоніма в певному контексті дозволяє і метонімічне використання власної назви. Наприклад, у думі «Похід Свіговського на Волощину» [1, с. 76] хоронім *Україна* дає таке метонімічне утворення : *«...А Україна сумувала,/ Ой Україна сумувала,/ Свого гетьмана оплакала»* [1, с. 76]. Отже, онім *Україна* вживається на позначення всього українського народу, який сумував з приводу загибелі гетьмана Свіговського під час походу на турків. До лексикографічно закріпленого значення хоронім *Україна* в контексті «Думи про Олега Кошового» [1, с. 486-487] прирощує сему «народ», а сам онім вживається у переносному значенні : *«Гей, в тисяча дев'ятсот сорок першим році/ Заплакала, заридала/ Наша Україна»* [1, с. 486].

У переносному значенні вживається і комонім *Великі Овчарі* та *Малі Овчарі* в «Думі про чабана» [1, с. 309-314] і прирощує додаткову сему «населення» : *«Не схотіли мені Великі Овчарі хліба дати, / Ну я в Малих прохати. / Которий дав, я поклонився,/ Которий не дав, богу помолився»* [1, с. 313], – говорить чабан, якому доводиться йти від села до села в пошуках роботи. Семантичне значення оніма *Сороки* розширюється за рахунок семантичного складника «пожива», «збагачення». Даний топонім у контексті думи «Про Хмельницького і Василя Молдавського» [1, с. 224-227] виконує роль риторичного звертання : *«Ей городе, городе Сороко!// Ще ти моїм козакам-дітям не заполоха,/ Буду я тебе доставати/ Буду я за тебе великі скарби мати»* [1, с. 225], – звертається Богдан Хме-

льницький до міста. Співвідношення між уривком певної картини світу та його мовним уявленням виявляється в мовній ментальності.

Висновки. Отже, мовна картина світу – це спосіб відбиття реальності у свідомості людини, що полягає у сприйнятті цієї реальності крізь призму мовних та культурно-національних особливостей, притаманних певному мовному колективу : інтерпретація навколишнього світу за національними концептуально-структурними канонами. Звернення до фольклорних джерел переконує нас в особливому, вартісно-змістовому світобаченні, в тому, що складна образна система збагачує загалом когнітивну картину світу.

Література

1. *Думи* / За ред. Г. П. Коваль. Київ, 1969. 256 с.
2. *Жаботинская С.* Когнитивная лингвистика: ракурсы анализа языковой картины мира. *Актуальні проблеми металінгвістики*. Київ–Черкаси, 1999. С.47–58.
3. *Карпенко Ю.А.* Специфика ономастики. *Русская ономастика*. Одесса, 1984. С.23-37.
4. *Кочерган М.П.* Слово і контекст. (Лексична сполучуваність і значення слова). Львів : Вища школа, 1980. 183 с.
5. *Кульчицький О.* Риси характерології українського народу. *Енциклопедія українознавства*. Мюнхен-Нью-Йорк, 1949. Т.1. С.120-122.
6. *Родніна Л.О.* Мова як елемент культури. *Мова і культура*. Київ, 1986. С.11-17.

УДК 371.321:801.8

Оксана Кучерук, Анастасія Бугайчук

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті на основі аналізу теоретичних положень та узагальнення педагогічного досвіду висвітлено питання формування інфомедійної грамотності старшокласників у просторі мовної освіти. Досліджено цільові напрями й шляхи використання медіатекстів у процесі навчання української мови.

Ключові слова: *інформаційна грамотність, медіаграмотність, медіатекст; медіаторчість, методика навчання української мови.*

The article, based on the analysis of theoretical positions and generalization of pedagogical experience, highlights the issue of formation of infomedia literacy of high school students in the space of language education. The target directions and ways of using media texts in the process of learning the Ukrainian language are studied.

Keywords: *media literacy; media text; mediacreativity, methods of teaching the Ukrainian language.*

Постановка проблеми та її зв'язки із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасні освітні тенденції спрямовані на формування в учнів цілісної картини світу з адекватним ставленням до неї та на створення умов для соціалізації юного здобувача освіти в інформаційно-цифровому суспільстві. Як члену такого суспільства випускникові нової української школи без інфомедійної грамотності буде важко орієнтуватися в повсякденному житті. Усвідомлюючи це, педагоги активно шукають шляхи формування інфомедійної